

Under det senaste halvåret har intresset för Kina ökat lavinartat i Sverige och världen. Det är verkligen Kinas år i år, det kan inte ha undgått någon. I det här numret av Fjärde Världen försöker vi bredda bilden av "mittens rike" genom att rikta strålkastarna mot några av Kinas många minoritetsfolk.

Dagens Kina är ett enormt multietniskt land där hela 64 procent av landet utgörs av minoritetsfolksområden. Dessa områden, och folken som bor där, får som bekant inte alls den uppmärksamhet som de förtjänar, med ett enda undantag: Tibet.

Problematiken på "världens tak" har dominerat media de senaste månaderna, och ropen om bojkott av OS har tilltagit i styrka. Det tibetanska folket förtjänar all uppmärksamhet det kan få, men Kina består av ytterliggare 54 erkända minoritetsfolksgrupper, samt många fler som förgäves väntar på ett erkännande.

"Kommunistpartiet har en klart minoritetsfientlig politik"

Under historiens gång har den kinesiska civilisationen varit oerhört beroende av att ha en bra relation med dess omgivande nomadfolk. Om mäktiga nomadfolk genom tributavtal med kejsaren kunde hålla gränsområdena lugna, innebar det att den kinesiska civilisationen kunde fokusera helt och hållet på social och politisk utveckling med konfucianismen som ständig ledstjärna. Ibland blev dessa nomadfolk så pass mäktiga att de invaderade hela Kina, vilket exempelvis var fallet då mongolerna skapade Yuandynastin på 1200-talet.

I dagens Inre Mongoliet är situationen, 800 år senare, väldigt annorlunda. Den unga generationen mongoler kämpar nu med att hålla mongoliska seder, kultur och språk vid liv. Storskalig kinesisk migration håller på att kinesifiera mongolerna, och historien skrivs om för att förvandla självaste Djingis khan till kines. Samma problematik finner vi hos evenkerna, ett tungusiskt nomadfolk som precis som samerna ofta livnär sig på renskötsel.

Kommunistpartiet har en klart minoritetsfientlig politik som riskerar att bli ytterliggare restriktiv om nya demonstrationer uppkommer i samband med OS i augusti.

Om Kina ska lyckas nå den harmoni och storhet som landets nuvarande ledare säger sig sträva efter så krävs det att nationella och internationella skyldigheter gentemot de många minoritetsfolken efterlevs. Eller som Gandhi så intelligent uttryckte det: "The greatness of a nation and its moral progress can be judged by the way its minorities are treated."

Per Engström

Temaredaktör, Fjärde Världen